

A Minnesotai magyarok emigrációs története beleillik a minnesotai élet keretébe. Képviseli az állam gazdag etnikai mozaikjának az összetételét és ugyanakkor rámutat egy kis kolónia szokatlan sajátosságaira. A Minnesotában letelepedett magyarok száma sohasem volt nagy: 2823 lévén a legnagyobb az 1920-as népszámláláskor. Itt e kis kolónia egyes jellegzetességei lesznek ismertetve.

Az 1848-49-es Szabadságharc kudarcával Kossuth Lajos követői közül 4000 telepedett le az USA-ban. Ezek közül egy család (Kállay) Minnesotába került. Itt talált rá Ludvig Sámuel, aki "republikánus magyar ujságíró lévén ugyancsak Amerikába " került és aki a "Fáklya" című németnyelvű politikai folyóiratot adta ki Baltimore-ban. Ezen lap terjesztése folyamán ment St. Peterből New Ulm-ba, 1857 szeptemberében. Útközben Nicollet-nál találkozott Kállayval, akivel jogot tanult Sárospatakon. Csodálatos véletlen! Kállay sok panasszal volt az 1857-es minnesotai mezőgazdasági állapotokról, a rossz termésről, indián támadásoktól való félelmüktől, kemény telekről. Érdekes momentum, hogy a "Fáklya" sorozat ma már csak egyetlen egy példányban van meg, mégpedig a St.Paul-i Történelmi Társaság könyvtárában.

Az erősen mezőgazdasági jellegű Minnesota úgy látszik nem gyakorolt erős vonzalmat a magyar bevándorlókra, amennyiben a mezőgazdasági vidékekről érkezett magyarok - a Fazekas család kivételével Elk River-ben - a városokban telepedtek le. Ezek zömmel azért jöttek, hogy a szükséges pénz összegyűjtése után hazamenjenek. 1910-ben például 86 magyar vándorolt be Minnesotába, míg 61 visszavándorolt Magyarországra, mindössze 25 többletet hagyva.

A minnesotai magyarok egyik érdekessége volt a magyar és amerikai malomipar fejlődése, amikor helyi iparmágnások C. Pillsbury és C. Washburn 1878-ban hozzá akartak jutni a magyar eljáráshoz, malomkövek és hengerek együttes alkalmazásához. Még 1878-ban Pillsbury hozzatott acélhengereket Budapestről és idővel Minneapolis legyőzte Budapestet, mint a lisztmalomipar központját.

Feltehetően a magyarok kis száma miatt nem építettek fel nagyobb testvérsegítő szervezeteket. A legnagyobb a Baross Gábor Betegsegélyző egyesület, amely 1892 és 1973 között működött, 1892-ben 25 taggal indult és maximuma 113 volt 1917-ben.

1924-ben az új bevándorlási törvény az évente bebocsátott magyarok számát 869-ben állapította meg, ami lényeges korlátozást jelentett a második világháború utáni kivándorlást kérelmezőknek. Ezeket segítette a Displaced Persons Act, amely 1949 és 1952 közt hozta be azokat a kelet-európaiakat, akik nem akartak hazájukba visszatérni, köztük 162 magyart Minnesotába; valamint az 1956-os forradalom után befogadott menekültek, vagy 300-at Minnesotában.

A századforduló idejében és azt követően a magyarok vagy nagyobb családi vagy baráti keretben tartottak együtt vagy egyes megfelelő vallási templomban csoportosultak, majd később az Internationnal Institute "Festival of Nations" programján keresztül találtak egymásra. A magyarok száma soha nem volt annyi, hogy egy templomot vagy egy magyar kultúrházat fenn tudtak volna tartani Minnesotában.

A második világháború után a pár éven belül érkezett magyarokat egy katolikus pap, Túrmezei Ferenc, a St. Thomas College tanára, tartotta össze és rendezett különböző nemzeti ünnep megemlékezést és magyar karácsonyi összejövetelt. Az 1956-os forradalom minden magyarok

többségében felélesztette a nemzeti érzelmet és sokan résztvettek spontán szervezett tüntetéseken. Ezt követően tovább is összetartottak és az International Institute épületében évente kétszer-háromszor tartottak összejöveteket és később évente egyszer egy magyar vacsorát.

A hetvenes évek elején a minnesotai magyarok fokozatosan intenzívebben és rendszeresen együttműködtek a magyar nemzeti ünnepek megtartásán és a Festival of Nations magyar konyhájának és kiállításának a megrendezésében. De most már kezdtek újabb tevékenységeket is bevezetni, mint irodalmi és történelmi előadásokat, átogató magyar írók fogadását, három minnesotai magyar festő kiállítását, stb. Mindez spontán és önkéntes vállalkozással történt. Nem volt sem formai egyesületük, formai összejövetelük vagy tagdíjuk. Ők is és mások is csak a minnesotai magyarok néven ismerték. Hamarosan azonban szükségesnek és előnyösnek látszott, hogy alakítsanak egy formális egyesületet. 1973 november 3-án ez meg is történt. Közel 80 magyar jött el a meghirdetett alapító gyűlésre és elfogadták a proponált rövid alapszabályokat és hivatalossá tették az eddig is használt nevet: Minnesotai Magyarok.

Még ezen a napon megtörtént az első tisztségválasztás. A új egyesületnek a szokatlan alaptétele az volt, hogy bár vannak fizető tagjai, mégis minden minnesotai magyart tagként kezelnek.

Ugyanebben az időszakban indult a Magyar Táncosok csoportja is, akik bejegyeztették magukat mint nem-haszonélvező egyesületet. Bár eleinte a magyar táncot több esetben az Andaházy Balet iskola képviselte ezután fokozatosan a Magyar Táncosok szerepeltek és az utolsó 15 évben ők képviselték a magyarokat a Fesztiválon és minden más hasonló népitánc rendezvényen.

1979-ben a helyi magyarok egy csoportja nem volt megelégedve a vezetőséggel és a programokkal, és fizetett ügyvédi segítséggel átvették az egyesületet. Az ügyvédek multszázadi bevándorló egyesületek mintájára új alapszabályt irtak és 1979 augusztusában regisztrálták az egyesületet a minnesotai állami hivatalban, Magyar Szervezet név alatt, mint egy nem-haszonélvező intézményt. Elképzelésük szerint megváltoztatták az egyesület jellegét, a régi tagok kimaradtak, az új kisebb csoport is megoszlott és végül is a régi gárda visszavette a vezetést 1988-ban. Új és részletesebb alapszabályt vezettek be, az egyesület nevét visszaváltoztatták Minnesotai Magyarokra és már ezzel a névvel fejezték be a nem-haszonélvező intézmény regisztrálási folyamatát.

1989 őszén a magyar kommunista párt hatalomvesztésével és az azt követő demokratizálással a Minnesotai Magyarok szerepe és programja is megváltozott. Csatlakoztak a Magyar Amerikai Koalícióhoz, hogy munkájuk hatásosabb legyen és a passzív kommunista ellenes érzelmeket egy aktív segítő szellem vette át. A helyi magyar kultúra ápolása mellett Magyarország felépülését támogatták, mint elsődleges célt. Még 1989-ben adományt küldtek az Erdélyből Magyarországra menekültek megsegítésére és azóta is minden évben küldenek különböző jótékonyági és kulturális célt szolgáló adományokat. Ugyanakkor az itt tanuló magyar diákok, látogató politikusok, gazdasági szakértők, művészek és sportolók száma is hirtelen felgyorsult és ezek erkölcsi támogatása is programjukká vált.

A Minnesotai Magyarok Inc. a minnesota állam "nonprofit act"-ja értelmében regisztrált egyesület magyar származású minnesotaiak és mások részére, és célja a magyar kulturális hagyományok megőrzése és ápolása Amerikában. Ennek megfelelően magyar kulturális és társadalmi programokat rendez; magyarországi vendég előadókat fogad; jótékony tevékenységet folytat magyar menekültek és bevándorlók támogatására és egyéb magyar csoportok és egyének

megsegítésére; elősegít és erősít magyar kulturális és gazdasági kapcsolatokat Minnesotával; kapcsolatban áll helyi etnikus szervezetekkel és más Magyar-Amerikai csoportokkal.

A magyar nemzeti ünnepekről megemlékezünk, mint Március 15 és október 23; egy jótékonyagra pénztgyűjtő vacsorát tartunk a tél folyamán; pikniket szerveünk a nyár folyamán; egy karácsonyi ünneplest rendezünk a gyermekeknek; résztesszünk a minnesotai Nemzetközi Intézet évi "Nemzetiségi Fesztivál" ján. Speciális programot szervezünk hiresebb magyar látogatók fogadására,

Rupprecht Pál és Zoltai Tibor